Vítejte

Welcome

Witamy

v Euroregionu Beskydy

Realizováno z projektu „Vítejte v Euroregionu Beskydy“ spolufinancovaného z prostředků ERDF v rámci OPPS Česká republika – Polská republika 2007 – 2013

CZ PL Cíl 3/Cel 3 2007_2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

EUROREGION BESKYDY

Powiat suski – Podbabiogórze

Powiat suski – Podbabiogórze – leży w południowo-zachodniej części województwa małopolskiego, przy granicy ze Słowacją, na terenie trzech części Beskidów: Żywieckiego, Makowskiego i Małego. Jest to obszar typowo górski, oferujący turystom możliwość aktywnego wypoczynku o każdej porze roku.

Główną atrakcją regionu jest Babia Góra (1725 m), najwyższy szczyt Beskidów Zachodnich, której niezwykle cenne walory przyrodniczo-krajobrazowe chroni Babiogórski Park Narodowy, utworzony w 1954 r., a w 1977 r. włączony do międzynarodowej sieci rezerwatów biosfery UNESCO. Można tu podziwiać zachowany w klasycznej formie układ pięter roślinności, jak również wspaniałą panoramę ze szczytu, uchodzącą za najrozleglejszą w Beskidach.

Gęsta sieć szlaków turystycznych na Podbabiogórzu pozwala planować urozmaicone wędrówki także np. w lesiste ostępy Pasma Polic, grzbietem Pasma Jałowieckiego, na Leskowiec, szczyt bardzo często odwiedzany przez młodego Karola Wojtyłę, gdy w dzieciństwie mieszkał w pobliskich Wadowicach, czy też na łatwo dostępną, a bardzo malowniczą Koskową Górę. Obok szlaków pieszych na terenie powiatu suskiego nie brakuje także tras dla amatorów górskiej turystyki rowerowej, a nawet szlaków konnych.

Obok Babiogórskiego Parku Narodowego na terenie Podbabiogórza znajdują się dwa rezerwaty przyrody w rejonie Policy, a północno-zachodnia część powiatu wchodzi w skład Parku Krajobrazowego Beskidu Małego. Rejon Babiej Góry objęty jest także ochroną w ramach ogólnoeuropejskiego programu „Natura 2000”.

Okres suski – „Podbabiogorze“

Okres suski – Podbabiogórze – se nachází v jihozápadní části małopolskiego vojvodství na hranicích se Slovenskem, na území tří částí Beskyd: Żywieckiego, Makowskiego a Małego. Je to typická horská oblast, která nabízí turistům možnost aktivního odpočinku v každém ročním období.
Hlavním lákadlem regionu je Babia Góra (1 725 m), nejvyšší vrchol Západních Beskyd, jehož neobvykle hodnotné přírodní a krajinné prvky chrání Babiogórski Park Narodowy, založený v roce 1954 a v roce 1977 zařazený do mezinárodní sítě přírodních rezervací UNESCO. Můžeme zde obdivovat vegetační pásy rostlin, zachované v klasické podobě, stejně jako nádherné panorama z vrcholu hory, jež je považováno za nejrozsáhlejší v Beskydech.

Velké množství krásných turistických stezek na Podbabiogórzu umožňuje plánovat pestré túry například lesnatými výčnělky Pasma Polic, hřebenem Pasma Jałowieckiego, na Leskowiec, vrchol velmi často navštěvovaný mladým Karlem Wojtylou, který v dětství žil v nedalekých Wadowicach, nebo také na snadno přístupnou a velmi malebnou Koskową Górę. Vedle pěších tras na území suského okresu nechybí také trasy pro milovníky horské cyklistiky a dokonce stezky pro projížďky na koních.
Vedle Babiogórskiego národního parku na území Podbabiogórza se nachází dvě přírodní rezervace v oblasti Policy a severozápadní část kraje je součástí Parku Krajobrazowego Beskidu Małego. Oblast Babiej Góry také spadá pod ochranu v rámci celoevropského programu „Natura 2000”.

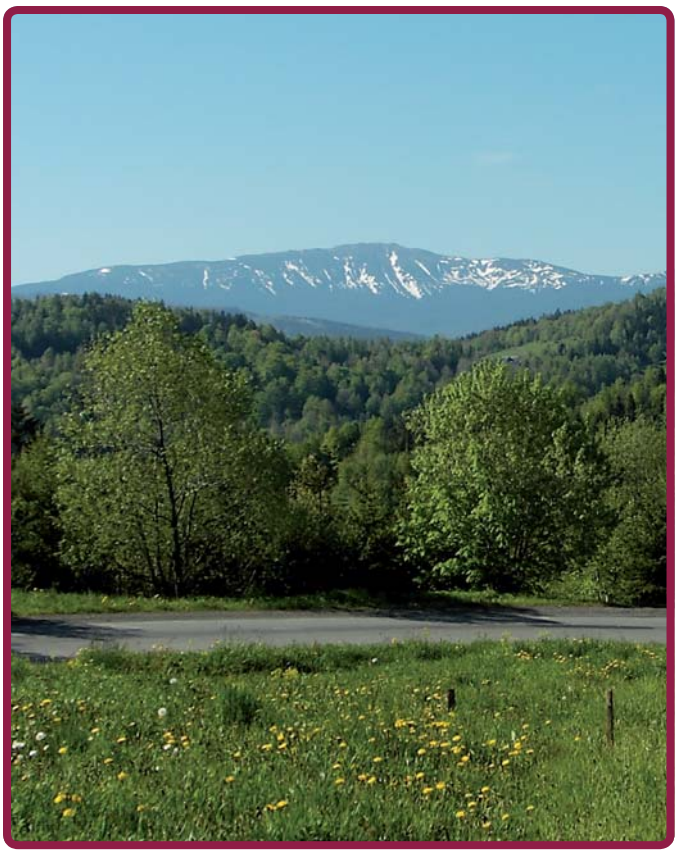

The County of Sucha ”Podbabiogórze”

Sucha County - Podbabiogórze is located in the south-western part of Lesser Poland Voivodeship on the border with Slovakia, on the territory of three parts of the Beskydy Mountains: Żywiec, Maków and Mały. It is a typical mountain region offering active relaxation in all seasons of the year to its visitors.

Babia Góra Mountain (1,725 m), the tallest peak of the Western Beskydy Mountains, is the main attraction of the region. Its unique and precious natural as well as landscape features are protected by „Babiogórski Park Narodowy“, (National Park of Babia Góra Mt.), founded in 1954 and included in the international UNESCO network of natural parks in 1977. Visitors can admire vegetation zones preserved in their original form and, from the top of the mountain, also a breathtaking panorama, which is considered to be the widest in the Beskydy Mountains.

Numerous beautiful tourist paths in the region of Podbabiogórze enable its visitors to plan varied hikes, e.g. via woody ledges of the Polica Mountain Range, the edge of the Jałowiecki Mountain Range, to Leskowiec, the top often visited by young Karol Wojtyla, who lived in the nearby town of Wadowice in his childhood years or to the easily accessible and very picturesque top of Koskowa Góra Mountain. Besides footpaths, there are also mountain cycle tracks and even horse tracks in the territory of the Sucha County.

In addition to the National Park of Babia Góra Mt., there are two nature preserves in the area of Polica and the north-western part of the region belongs to the Landscape Park of Mały Beskid (Park Krajobrazowy Beskidu Małego). The territory of Babia Góra is also protected by the European programme named „Natura 2000“.

Przez cały rok na Podbabiogórzu odbywa się szereg cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych, wśród których znajdują się i takie, które swoim znaczeniem znacznie wykraczają poza granice powiatu. Znajdują się wśród nich m.in.:

- Konkurs „Babiogórska Szopka Regionalna" (styczeń)
- Powiatowy Przegląd Grup Kolędniczych „Babiogórskie Podłazy" (styczeń)
- Powiatowy Konkurs Potraw i Palm Wielkanocnych w gminie Budzów (marzec/kwiecień)
- Festiwal Pieśni Maryjnych „Ave Maryja" w Osielcu (maj)
- Powiatowy Konkurs Gawędziarski „Podbabiogórskie Posiady" w Zawoi (maj)
- Święto Zabawki Ludowej w Stryszawie (czerwiec)
- Dni Ziemi Suskiej - Suskie Spotkania z Folklorem w Suchej Beskidzkiej (czerwiec)
- Tydzień Kultury Beskidzkiej w Makowie Podhalańskim (lipiec/sierpień)
- Międzynarodowy Wyścig Kolarski - Memoriał Henryka Łasaka w Suchej Beskidzkiej (sierpień)
- Dożynki Powiatowe (wrzesień)
- „Babiogórska Jesień" w Zawoi (wrzesień)
- Powiatowy Konkurs Potraw Regionalnych „O Złotą Warzechę" w Stryszawie (listopad)

Przebywając na terenie powiatu suskiego można także skorzystać z coraz prężniej rozwijającej się bazy sportowo-rekreacyjnej. Przez cały rok na amatorów kąpieli czeka kryta pływalnia w Suchej Beskidzkiej, zimą natomiast miłośnicy narciarstwa mogą skorzystać z oferty wyciągów narciarskich w Zawoi, na czele z nowoczesnym ośrodkiem „Mosorny Groń".

Po celý rok se v Podbabiogórzu koná řada pravidelných kulturních a sportovních akcí, mezi nimiž jsou i takové, které svým významem daleko přesahují hranice okresu. Patří mezi ně:

- Soutěž „Babiogórska Szopka Regionalna" (leden)
- Okresní přehlídka koledujících skupin „Babiogórskie Podłazy" (leden)
- Okresní velikonoční soutěž v obci Budzów (březen/duben)
- Festival písní „Ave Maryja" v Osielci (květen)
- Okresní soutěž „Podbabiogórskie Posiady" v Zawoji (květen)
- Svátek lidových hraček v Stryszawě (červen)
- Dni Ziemi Suskiej – Suskie setkání s folklórem v Suchej Beskidzkiej (červen)
- Týden beskydské kultury v Makowě Podhalańskim (červenec/srpen)
- Mezinárodní cyklistický závod – Memoriál Henryka Łasaka v Suchej Beskidzkiej (srpen)
- Okresní dožínky (září)
- „Babiogórska Jesień" v Zawoji (září)
- Okresní soutěž regionálních jídel „O Zlatou vařečku" v Stryszawě (listopad)

Během pobytu na území suskiego okresu je možno využít stále se rozvíjející sportovní a rekreační základnu. V průběhu celého roku je milovníkům plavání k dispozici krytý bazén v Suchej Beskidzkiej, zatímco v zimě mohou lyžaři využít nabídky lyžařských vleků v Zawoji, v čele s moderním střediskem „Mosorny Groń".

All year round, numerous regular cultural as well as sports events are held in the region of Podbabiogórze. Significance of some of them outreaches the borders of the region, e.g. of the following ones:

- Competition of regional nativity scenes named „Babiogórska Szopka Regionalna" - (January)
- Regional show of caroller groups named „Babiogórskie Podłazy" (January)
- Regional Easter competition in the village of Budzów (March/April)
- Song festival named „Ave Maryja" in the village of Osielec (May)
- Regional folklore competition named „Podbabiogórskie Posiady" in the village of Zawoja (May)
- Festival of folk toys in the village of Stryszawa (June)
- Days of Sucha Country – meeting with folklore in the town of Sucha Beskidzka (June)
- Week of Beskydian culture in the town of Maków Podhalański (July/August)
- International cycling race – Memorial Trophy of Henryk Łasak in the town of Sucha Beskidzka (August)
- Regional harvest festival (September)
- Folklore festival named „Babiogórska Jesień" in the village of Zawoja (September)
- Regional cooking competition focused on local dishes in the village of Stryszawa (November)

Visitors can take advantage of quickly developing sports and recreational facilities during their stay in the territory of Sucha County. An indoor pool in the town of Sucha Beskidzka is available to all swimming fans all-year´ round. In winter, skiers can choose from the offer of ski lifts in the village of Zawoja headed by „Mosorny Groń", a modern ski resort.

Města a obce povodí Ondřejnice

Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice představuje oblast navazující na Chráněnou krajinnou oblast Poodří na jedné a malebné Beskydy na straně druhé, takže nabízí pestrou nabídku turistických cílů, jízdárny, cyklotrasy i naučné stezky.
Město Brušperk je pro své malebné panorama nazýváno Lašským Betlémem, unikátní architektonický celek odkazuje především na baroko. Historií dýchá také Stará Ves, která se pyšní renesančním zámkem a goticko-renesančním kostelem. Hukvaldy jsou proslulé svým hradem, Lhotka folklorním festivalem a Kozlovice svými historickými expozicemi.

Za sportem můžete vyrazit do Fryčovic, kde víceúčelová hala a sportoviště dávají možnost vyžití po celý rok, v zimě jsou zajímavé Palkovice se svou sjezdovkou s umělým osvětlením a zasněžováním. Odsud už je to jen kousek na přehradu Olešná s okružní in-line cyklostezkou a aquaparky. V obci Staříč naleznete rozhlednu na kopci Okrouhlá a cvičnou štolu – uměle vybudovaný podpovrchový důl.

Miasta i wioski zlewni rzeki Ondřejnice

Miasta i wsie leżące w obrębie zlewni rzeki Ondřejnice z jednej strony graniczą z Chronionym Parkiem Krajobrazowym Poodří, a z drugiej – z malowniczymi szczytami Beskidów, oferując gościom wiele turystycznych atrakcji, od rancz z końmi, poprzez trasy rowerowe, aż po szlaki przyrodnicze.
Miasto Brušperk ze względu na swój kształt na tle nieba zwane jest "Lasskim Betlejemem".Bogata w historię jest też wieś Stará Ves mieszcząca renesansowy dworek i gotycko-renesansowy kościół. Wieś Hukvaldy słynie ze swego zamku, wieś Lhotka – z festiwalu lokalnego folkloru, a wieś Kozlovice – z historycznych wystaw.
Głównym celem odwiedzin we wsi Fryčovice jest sport. Znajduje się tu wielofunkcyjna hala sportowa i boiska, które mogą być używane przez cały rok. W zimie we wsi Palkovice można pojeździć na oświetlonym, sztucznie naśnieżanym stoku narciarskim. Niedaleko stąd też do zapory Olešná z aquaparkiem i okrężnym torem rowerowym. Natomiast wieś Staříč zaprasza na wieżę obserwacyjną na wzgórzu Okrouhlá oraz do sztolni treningowej (sztucznej podziemnej kopalni).

Towns and Villages of the Ondřejnice River Basin

Association of towns and villages of the Ondřejnice river basin is a territory following the Protected Landscape Area of Poodří on one side and the picturesque Beskydy Mountains on the other one, thus offering a great variety of tourist destinations, horse ranches, cycle tracks and nature trails.
The town of Brušperk is called „the Bethlehem of Lachia" due to its picturesque skyline. Its unique architectonic complex is related mainly to the period of the Baroque. The village of Stará Ves, which is proud of its renaissance château and gothic-renaissance church, is also rich in history. The village of Hukvaldy is famous for its castle, the village of Lhotka for its folklore festival and the village of Kozlovice for its historic exhibitions.
The village of Fryčovice can be visited for sports. There is a multi-purpose hall and sports field that can be used all-year´ round. In winter, an illuminated ski slope with artificial snow in the village of Palkovice can be interesting. It is not far from here to the dam of Olešná with its circular in-line cycle track and aquaparks. In the village of Staříč, an observation tower on the hill of Okrouhlá and a training adit (an artificial underground mine) can be found.

Mlýn v Kozlovicích

Nedaleko dolního konce vesnice Kozlovice, tam, kde se říčka zařezává do vršků Palkovických hůrek a vytváří zde několikakilometrový přírodní kaňon, stojí citlivě zrekonstruovaný mlýn s 250 m dlouhým náhonem a plně funkčním mlýnským kolem.

Mlýn patřil ke čtyřem nejstarším v Kozlovicích, o nichž se píše již v roce 1581. „Na mlýně“ býval častým hostem i Leoš Janáček, kterému přineslo inspiraci při komponování opery „Její pastorkyňa“. Dnes areál mlýna slouží široké veřejnosti, cyklistům, turistům i místním občanům jako centrum poznání, výtečné kuchyně a zábavy. Naleznete zde malé muzeum mlynářských artefaktů, krajové speciality a součástí areálu je také stálá expozice dobových artefaktů ze statků našich dědečků a kuchyní našich babiček. Přes léto v areálu, kde se nachází také dřevěná kaplička sv. Floriána, zastihnete v kovárně i mistra kováře. Na nedaleké Hukvaldy můžete odsud vyrazit speciálním vláčkem Podhoráčkem.

Młyn we wsi Kozlovice

Niedaleko wsi Kozlovice, w miejscu gdzie mała rzeczka przecina szczyty Wzgórz Polkovice tworząc kilkukilometrowy naturalny kanion, znajduje się pięknie zrekonstruowany młyn z 250-metrowym kanałem oraz w pełni funkcjonalnym kołem zamachowym.
Młyn ten należał do czterech najstarszych budowli tego typu we wsi Kozlovice, wymienianych już w roku 1584. Regularnym gościem był tu nawet Leoš Janáček, którego miejsce to zainspirowało do stworzenia opery „Jenůfa".
Obecnie miejsce to jest otwarte dla wszystkich (rowerzystów, turystów i mieszkańców) jako centrum wiedzy, rozrywki i dobrego jedzenia. Małe muzeum prezentuje elementy młyna oraz wystawy przedstawiające narzędzia rolnicze naszych dziadków, wyposażenie kuchni naszych babć oraz lokalne wyroby kulinarne. W miesiącach letnich w pobliskiej kuźni można spotkać mistrza kowalskiego. Warto też odwiedzić drewnianą kapliczkę św. Floriana oraz przejechać się specjalnym pociągiem drogowym o nazwie „Podhoráček" do pobliskiej wsi Hukvaldy.

The Mill in the Village of Kozlovice

Not far from the lower end of the village of Kozlovice, at the place where a little river slices the tops of the Hills of Palkovice, creating a several–kilometre–long natural canyon, there is a sensitively reconstructed mill with a 250 m long raceway and a fully functional mill-wheel.
The mill belonged to the four oldest mills in the village of Kozlovice that were mentioned as early as in 1581. Even Leoš Janáček used to be a regular guest there and this place inspired him to compose his opera „Jenůfa".
The place is nowadays used by the general public, cyclists, tourists and locals as the centre of knowledge, excellent cuisine and entertainment. A small museum of mill artifacts, a permanent exhibition of period artifacts from our grandfathers´ farms and our grandmothers´ kitchens as well as local culinary specialities can be found there. During summer, visitors can meet a master smith at the smithy in the premises of the mill. A wooden chapel of St. Florian can also be found in the area of the mill. A special road train named „Podhoráček" can take you to the near village of Hukvaldy right from the stop at the mill.

Tradycje, folklor, kuchnia …

Obszar Podbabiogórza zamieszkują trzy góralskie grupy etnograficzne. Są to: Górale Babiogórscy (najliczniejsi, ich zasięg obejmuje południową część powiatu), Kliszczacy (na wschodzie i północnym wschodzie) oraz Górale Żywieccy (na zachodnich krańcach regionu). Taki podział, obecnie w dużej mierze umowny, znajduje swoje odzwierciedlenie zwłaszcza w folklorze. Najbardziej widoczne są różnice w tradycyjnych strojach noszonych dzisiaj głównie przez członków zespołów regionalnych, bardzo aktywnie działających na tym terenie.

W okolicach Babiej Góry działa wielu twórców ludowych, których prace zobaczyć można m.in. na wystawach lokalnych, krajowych i zagranicznych. Najbardziej znanymi i od lat rozpoznawalnymi miejscowymi produktami są: stryszawska drewniana zabawka ludowa (znane są zwłaszcza kolorowe ptaszki i koniki), haft makowski, wyroby z wikliny i łuby, wyroby bibułkarskie i rękodzieło artystyczne (m.in. ręcznie wykonywane szachy).

Podbabiogórze ma również swoje kulinarne specjały. Do najbardziej znanych należą: żurek stryszawski, kwaśnica na świńskim ryju, kołoc zawojski, wędzony biały ser sidziński, bugle zembrzyckie i gęś po zembrzycku. Smaczne potrawy regionalne serwują m.in. działające tu karczmy regionalne. Obok wspomnianej wcześniej suskiej karczmy „Rzym", znajdują się one także w położonej u stóp Babiej Góry Zawoi oraz w Jordanowie.

Tradice, folklor, jídlo …

Oblasti Podbabiogórza obývají tři etnografické horalské skupiny. Jsou to: Horalové Babiogórscy (nejpočetnější, nacházejí se v jižní části kraje), Kliszczacy (na východě a severovýchodě) a Horalové Żywieccy (v západním okraji regionu). Toto rozdělení, dnes do značné míry smluvní, se odráží zejména ve folklóru. Nejviditelnější jsou rozdíly v tradičních krojích, které jsou dnes nošeny především členy regionálních souborů, jež jsou v této oblasti velmi aktivní.

V okolí Babiej Góry pracuje mnoho lidových tvůrců, jejichž práce je možno zhlédnout mimo jiné na výstavách místních, národních

i mezinárodních. Mezi nejznámější a léty prověřené místní výrobky patří ruční práce a řemesla: lidové dřevěné hračky (známí jsou především barevní ptáci a koně), výšivka makowski, výrobky z proutí a kúry, výrobky z hedvábí nebo umělecké rukodělné výrobky jako vyřezávané šachy.

Podbabiogórze má také své kulinářské speciality. K nejznámějším patří: żurek stryszawski (polévka), kwaśnica na świńskim ryju (zelňačka na prasečím rypáku), kołoc zawojski, wędzony biały ser sidziński (uzený bílý sýr sidziński), bugle zembrzyckie a husa po zembrzycku. Chutné pokrmy regionální kuchyně jsou servírovány mj. místními regionálními hostinci. Kromě suské krčmy „Rzym" místní pokrmy naleznete také na úpatí Babiej Góry Zawoji a v Jordanowě.

Traditions, Folklore, Food …

Three etnographic highlander groups inhabit the area of Podbabiogórze, namely: Babiogórscy highlanders (most numerous group in the southern part of the county), Kliszczacy (in the east and north-east) and Żywieccy highlanders (on the western edge of the region). This division, which is mostly conventional nowadays, is reflected mainly in the folklore. Most visible differences can be seen in traditional folk costumes. They are worn especially by members of regional folk ensembles which are very active in this area.

Many folk craftsmen and artists work in the surroundings of Babia Góra Mt. and their products and works can be seen at local, national and even international exhibitions. Handworks and crafts as wooden folk toys (coloured birds and horses are very popular), "makowski" embroidery, wicker and bark products, silk hand-mades or hand-made objects of art as carved chess sets belong among most famous and distinguishable local products.

The region of Podbabiogórze has also its own culinary specialities. Let us name just the most famous ones: żurek stryszawski (soup), kwaśnica na świńskim ryju (sauerkraut soup on pig´s snout), kołoc zawojski, wędzony biały ser sidziński (white smoked cheese), bugle zembrzyckie and goose zembrzycki style. Local restaurants also serve tasty dishes of regional cuisine. Besides the tavern named „Rzym" in the town of Sucha Beskidzka, local dishes can be tasted also on the foothill of Babia Góra Mountain, in the village of Zawoja and Jordanów.

Areál Fojtství v Kozlovicích

V historickém objektu kozlovického fojtství objevíte nejen svět valašských vojvodů, ale i další střípky historie. Rekonstruovaný areál nabízí několik samostatných trvalých expozic, plní i funkci informačního centra.

V prostorách původní dřevěné chalupy byla v roce 1785 zřízena první triviální škola v Kozlovicích se třemi základními vyučovacími předměty: psaním, počítáním a náboženstvím. Na tuto skutečnost navazuje expozice Obecná škola s originálními malebnými ohýbanými lavicemi, dobovými učebnicemi, břidlicovými tabulkami, nezbytnou rákoskou, kabinetem i typickým skromným učitelským bytem.
Další expozice se vážou k historii obce a pobytu Leoše Janáčka v kraji, v krásných půdních prostorách budovy je instalována působivá expozice sakrálního umění se sbírkou historických plastik světců, domácích oltářů, souborů náboženských knih a obrazů. V původních hospodářských budovách starého fojtství se nachází místní pivovar nabízející kvasnicové ležáky.

Muzeum „Fojtství“ (Dom Komornika) we wsi Kozlovice

W Domu Komornika we wsi Kozlovice można zobaczyć nie tylko świat wołoskich wojewodów, ale także wiele innych elementów lokalnej historii. Odnowiony budynek mieści kilka stałych wystaw oraz centrum informacyjne.
W oryginalnym drewnianym budynku w 1785 roku stworzono pierwszą we wsi Kozlovice szkołę podstawową, gdzie uczono trzech przedmiotów – pisania, liczenia i religii. Wystawa “Szkoła Podstawowa” prezentuje oryginalne ławki z giętego drewna, książki z tamtego okresu, tabliczki łupkowe do pisania, nieodzowną “dyscyplinę” (trzcinę), pokój nauczyciela oraz jego skromne mieszkanie.
Kolejne wystawy nawiązują do historii wsi oraz pobytu w tym regionie Leoša Janáčka. Piękne pokoje na poddaszu zawierają niezwykłą kolekcję sztuki sakralnej, w tym historyczne religijne przedstawienia świętych oraz domowych ołtarzy, zbiory religijnych książek i obrazów.

Premises of the Museum „Fojtství“ (The Bailiff´s House) in the Village of Kozlovice

Not only the world of Wallachian voivodes but also other pieces of history can be discovered in the historic buildings of the Bailiff´s House in the village of Kozlovice. The renewed buildings offer several permanent exhibitions and the services of an information centre.
In the original wooden house, the first primary school of the village of Kozlovice, in which three subjects – writing, counting and religion were taught, was established in 1785. The Primary School Exhibition with original bentwood school desks, period text books, slates, an indispensable cane, teacher´s room and a typical humble teacher´s flat can be found in there as well.
Other exhibitions are related to the history of the village and the stay of Leoš Janáček in this region. Beautiful attic quarters present an impressive exhibition of sacral arts with a collection of historic religious plastics of saints, home altars, and a collection of religious books and pictures. Original accessory buildings of the old bailiff´s house are nowadays used as the local brewery offering yeast lagers.

Lhotka – folklor a relaxace

Obec Lhotka, ležící na úpatí horského masívu Ondřejník v Beskydech, se může pochlubit bohatou folklorní tradicí. Ta sahá až do roku 1936, kdy zde působila národopisná skupina, která si později dala název Pilky. Její činnost byla spojena se jménem Vincence Sochy, který odvedl neuvěřitelnou práci ve sběru lidových písní a tanců z pobeskydských obcí. Celkem sesbíral na 1200 písní a na 160 tanců a tanečních variant.
Na jeho počest se v roce 2014 koncem srpna budou ve Lhotce konat jubilejní už 20. Sochovy národopisné slavnosti. Tento svátek folkloru pořádá Obecní úřad ve Lhotce a Klub žen ve spolupráci s dalšími organizacemi a účastní se jej stovky vystupujících a tisíce diváků. Akce, kterou žije celé okolí a všechny generace, dokládá, že folklorní tradice v tomto regionu jsou stále živé.
Obec Lhotka je ovšem připravena ukázat svou pohostinnost po celý rok, disponuje ubytovacími kapacitami, které kromě dokonalého zázemí pro výlety do okolní přírody nabízí i wellness a zábavu přímo v místě.

The Village of Lhotka – Folklore and Relaxation

The village of Lhotka, which lies at the foothill of the mountain mass of Ondřejník in the Beskydy Mountains, can boast with a rich folklore tradition. It dates back to 1936 when the ethnographical group later named „Pilky“ worked there. Its activities were mainly related to the name of Vincenc Socha, an incredibly fruitful collector of folklore songs and dances of the villages in the surroundings of the Beskydy Mountains. He managed to collect approximately 1,200 songs and 160 dances and their versions.
At the end of August 2014, 20th Socha´s Ethnographical Festival shall take place in the village of Lhotka. This festival of folklore is held by the Municipal Authority of the Village of Lhotka and the Women´s Club in cooperation with other organizations. Hundreds of performers as well as thousands of visitors are expected to participate. This action absorbs all the people in the surroundings and all generations and proves that folklore traditions are still alive in this region.
Moreover, the village of Lhotka is ready to show its hospitality all year round, there are accommodation capacities offering not only perfect background for trips to the surrounding nature but also wellness facilities and entertainment in the place.

Wieś Lhotka – folklor i odpoczynek

Wieś Lhotka leżąca u podnóża masywu Ondřejník w Beskidach słynie z ludowych tradycji. Ich “odkrycie” wiąże się z działalnością zapoczątkowaną w 1936 roku przez grupę etnograficzną później nazwaną “Pilky”. Jej głównym członkiem był Vincenc Socha, niezwykle wytrwały kolekcjoner ludowych pieśni i tańców pochodzących z beskidzkich wsi. Udało mu się zebrać około 1200 pieśni i 160 tańców oraz ich różnych odmian.
Pod koniec sierpnia 2014 roku we wsi Lhotka odbędzie się 20-ty Etnograficzny Festiwal im. Socha. Został on zorganizowany przez władze miejskie wsi Lhotka i Klub Kobiet we współpracy z innymi organizacjami. Spodziewany jest przyjazd setek wykonawców oraz tysięcy gości. To wydarzenie zmobilizowało do działania wielu lokalnych mieszkańców dowodząc, że tradycja ludowa jest tu ciągle żywa.
Jednocześnie wieś Lhotka okazuje swą gościnność przez cały rok, umożliwiając wycieczki na łono natury, relaks w ośrodkach wellness oraz różnorodną rozrywkę.

Cenne zabytki

Podbabiogórze to jednak nie tylko piękne krajobrazy i górska przyroda, ale także cenne zabytki. Ich największe skupisko znajduje się w stolicy powiatu Suchej Beskidzkiej. Można tu obejrzeć piękny zamek, będący na przestrzeni wieków rezydencją znanych polskich rodów: Komorowskich, Wielopolskich, Branickich i Tarnowskich. Dziś stanowi on centrum życia kulturalnego regionu, będąc siedzibą m.in. Muzeum Miejskiego, ośrodka kultury oraz Wyższej Szkoły Turystyki i Ekologii. Na rynku stoi najbardziej chyba znany budynek Suchej – drewniana karczma „Rzym", rozsławiona przez Adama Mickiewicza w balladzie „Pani Twardowska". Godny uwagi jest także zespół kościelno-klasztorny, w skład którego wchodzą „stary" kościół wraz z dawnym klasztorem kanoników regularnych i kaplicami z 1. poł. XVII w. oraz „nowy" kościół z przełomu XIX i XX w.

Przez teren powiatu suskiego przebiega Małopolski Szlak Architektury Drewnianej. Obok karczmy „Rzym", znajdują się na nim trzy piękne drewniane kościoły w Lachowicach, Łętowni i Zawoi oraz skanseny budownictwa regionalnego w Sidzinie i Zawoi. XVIII-wieczny kościół w Lachowicach jest jedną z najcenniejszych drewnianych świątyń w Polsce południowej (był typowany do wpisu na listę Światowego Dziedzictwa Kultury i Natury UNESCO), a kościoły w Łętowni i Zawoi należą do największych budowli tego typu.

Wędrując przez Podbabiogórze warto także zwrócić uwagę na renesansowy dwór obronny w Wysokiej z XVI/XVII w., Sanktuarium Matki Bożej Opiekunki Rodzin w Makowie Podhalańskim, z łaskami słynącym obrazem Matki Bożej, ukoronowanym papieskimi koronami przez Ojca Świętego Jana Pawła II oraz neogotycką zabudowę Jordanowa.

Cenné památky

Podbabiogórze, to nejsou jen krásné scenérie a horská příroda, ale také vzácné památky. Jejich největší koncentrace je v sídelním městě okresu Suchej Beskidzkiej. Je zde k vidění krásný zámek, který byl po staletí sídlem proslulých polských rodin: Komorowskich, Wielopolskich, Branickich a Tarnowskich. Dnes je středem kulturního života v regionu a zároveň sídlem Muzea Miejskiego, centrem kultury a také Wyższej Szkoły Turystyki i Ekologii. Na náměstí je pravděpodobně nejznámější stavba Suchej – dřevěný hostinec „Rzym", proslavená Adamem Mickiewiczem v baladě „Paní Twardowská". Pozoruhodný je rovněž kostelní a klášterní komplex, skládající se ze „starého" kostela, starobylého kláštera řádu kanovníků, kapliček z 1. poloviny 17. stol. a „nového" kostela z přelomu 19. a 20. stol.
Oblastí suskiego okresu prochází Małopolski Szlak Architektury Drewnianej – pásmo Malopolské dřevěné architektury. Kromě krčmy „Rzym" se zde nachází tři krásné dřevěné kostely v Lachowicích, Łętowni a Zawoji. Skanzeny regionálního stavitelství můžeme vidět v Sidzině a Zawoji. Kostel z 18. stol. v Lachowicích je jeden z nejcennějších dřevěných svatyní v jižním Polsku (byl navrhován k zařazení na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO) a kostely v Łętowni i Zawoji patří mezi největší budovy tohoto typu.
Při putování přes Podbabiogórze si musíme povšimnout renesančního obranného dvora ve Wysokiej z 16.-17. stol., kostela Matky Boží, královny rodin, v Makowě Podhalańskim se zázračným obrazem Panny Marie, korunovaném papežskou korunou Svatým otcem Janem Pavlem II. a neogotické budovy Jordanowa.

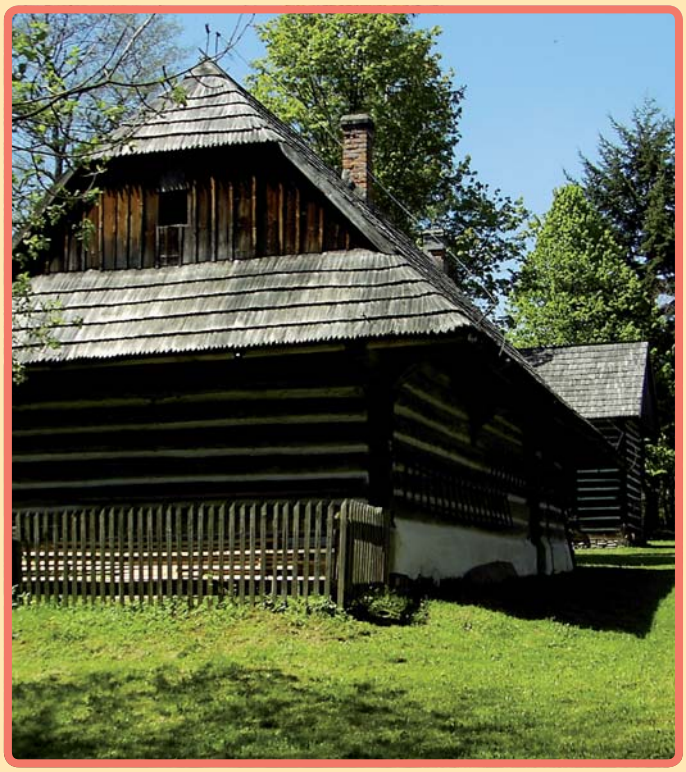

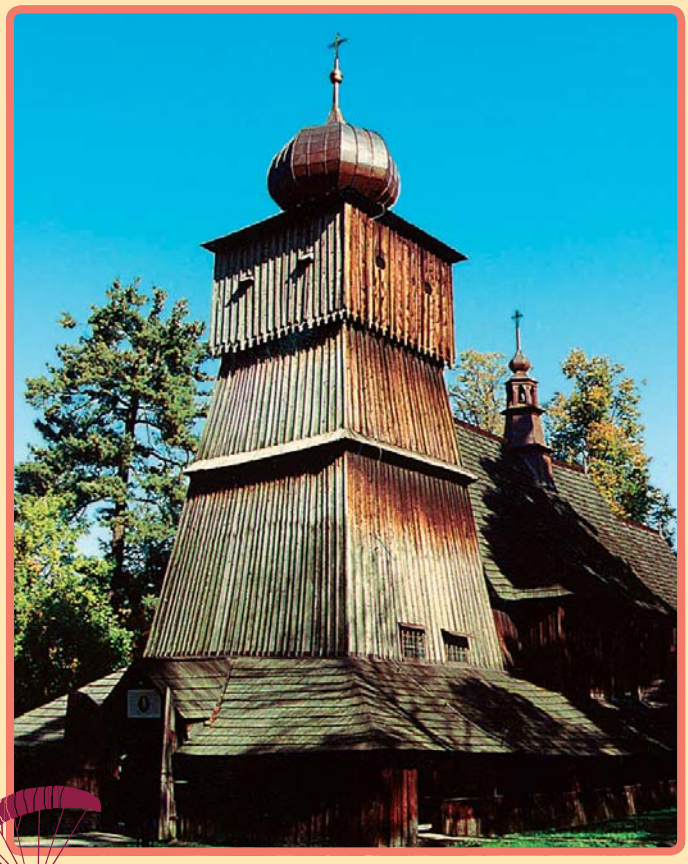

Valuable Sigths

The region of Podbabiogórze is not defined only by its beautiful scenery and mountain nature but also by its precious sightseeings. Majority of them are concentrated in the capital of the county, in the town of Sucha Beskidzka. There is a beautiful castle which used to be the seat of famous Polish families: the Komorowskis, Wielopolskis, Branickis and Tarnowskis. These days it is the centre of cultural life in the region, the seat of Municipal Museum and also the seat of „Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii" (The College of Tourism and Ecology). The wooden tavern named „Rzym", possibly the most famous building in the town of Sucha, is located in the square. It became famous due to Adam Mickiewicz and his ballad „Pani Twardowska". The complex of buildings comprising an „old" church, a historic canon monastery, chapels from the 1st half of the 17th century and a „new" church from the turn of the 19th and 20th century is also worth noticing.
„Małopolski Szlak Architektury Drewnianej" - a range of wooden architecture from the region of Lesser Poland can be found in the territory of Sucha County. Apart from the tavern of „Rzym" there are three beautiful wooden churches in the village of Lachowice and Łętownia and in the village of Zawoja. Visitors can call in the open-air museums in the village of Sidzina and in the village of Zawoja. The church from the 18th century in the village of Lachowice is one of the most valuable wooden sanctuaries in southern Poland (it was nominated to be included into the list of UNESCO sightseeings) and the churches in the village of Łętownia and in the village of Zawoja belong to the largest buildings of this type.
Visitors to the region of Podbabiogórze should notice the renaissance mansion from the 16th – 17th century in the town of Wysoka, the church of Mother of God, the queen of the family, in the town of Maków Podhalański with a miraculous picture of Virgin Mary, crowned by the Pope John Paul II with the papal crown and neo-Gothic buildings in the town of Jordanów.

Hrad Hukvaldy

Obec Hukvaldy je spojována s hudebním skladatelem Leošem Janáčkem a také hradem, který patří k největším na Moravě a historií sahá až do 13. století. Jeho krásu i nádherné výhledy do širokého okolí si musíte zasloužit kopcovitou procházkou, ale po cestě můžete obdivovat staleté stromy s propletenými kořeny nebo sochu Lišky Bystroušky. Díky své poloze a mohutnému opevnění byl prakticky nedobytnou pevností, dnes je však otevřen návštěvníkům, pro které produkce hradu připravuje nejrůznější akce spojené s vystoupením šermířů, strašidly, čarodějnicemi, poklady, ale i divadlem, hudbou nebo kulinářskými svátky. Každé léto se zde koná Mezinárodní hudební festival Janáčkovy Hukvaldy. Další atrakcí je hukvaldská obora s dančí a mufloní zvěří, která je částečně přírodní památkou.

Zamek Hukvaldy

Wieś Hukvaldy związana jest nie tylko z Leošem Janáčkiem – znanym kompozytorem muzycznym, ale także z zamkiem z XIII wieku, jednym z największych na Morawach. By podziwiać piękne widoki na okoliczne tereny trzeba wspiąć się po stromym zboczu, po drodze napotykając kilkusetletnie drzewa o poskręcanych korzeniach oraz pomnik Liska Bystrouszka (Liška Bystrouška). W czasach swej świetności zamek – ze względu na swoje położenie na szczycie wzgórza oraz masywne fortyfikacje – był praktycznie nie do zdobycia. Obecnie jednak jest otwarty dla publiczności, oferując wiele atrakcji: występ szermierzy, noce z duchami pełne zjaw i czarownic, poszukiwania skarbów, pokazy teatralne i muzyczne oraz festiwale kulinarne. Każdego lata odbywa się tu Międzynarodowy Festiwal Muzyczny "Janáčkovy Hukvaldy". Lokalną atrakcją jest też zagroda z dzikimi jeleniami i muflonami, które są pod częściową ochroną.

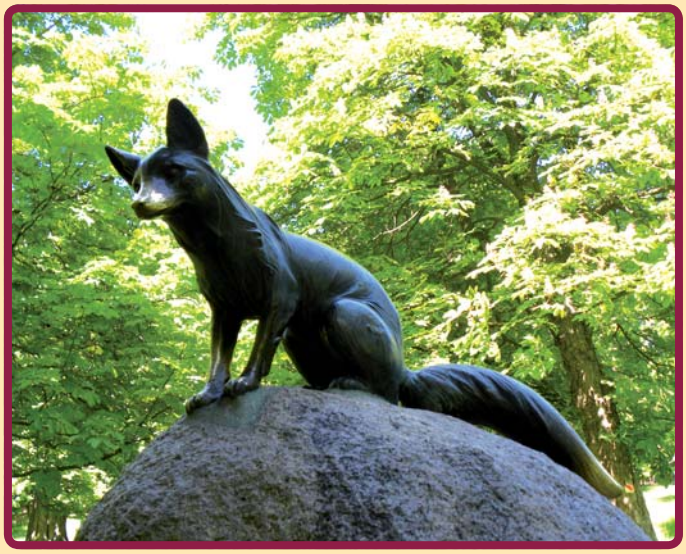

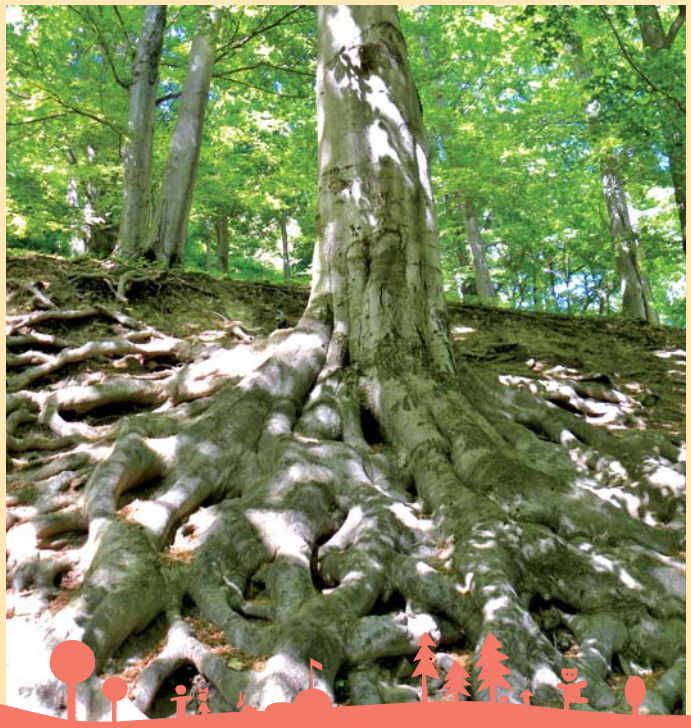

The Castle of Hukvaldy

The village of Hukvaldy is related to Leoš Janáček, the famous music composer, as well as to the castle that belongs to the largest ones in Moravia and dates back to the 13th century. Visitors must deserve its beauty and breathtaking views of the country round about after a hilly walk, nevertheless they can admire hundred-years-old trees with spliced roots and the sculpture of Liška Bystrouška (the Cunning Little Vixen) on the way there. The castle became almost an unassailable fort due to its location and massive fortification. Nowadays, however, it is open to the public and offers various actions including performances of fencers, ghostly nights with spectres and witches, treasure hunts and also theatre and music performances and culinary festivals. Janáčkovy Hukvaldy, the International Music Festival, takes place there each summer. Game enclosure with fallow deer and moufflons, which is partially a natural monument, is another attraction of the place.

Festival Janáčkovy Hukvaldy

Mezinárodní hudební festival Janáčkovy Hukvaldy má za sebou jubilejní dvacátý ročník ozdobený dvaceti koncertními a divadelními produkcemi. Koná se každoročně v letních měsících, převážně pod otevřenou oblohou, v areálu hukvaldského hradu a přilehlé obory.

První ročník festivalu, který prezentuje kvalitní umělecké soubory a hudební interprety z ČR i zahraničí, se uskutečnil v roce 1994 při příležitosti 140. výročí narození Leoše Janáčka. Prvotní ideou zakladatelů festivalu bylo uvádění děl tohoto slavného hukvaldského rodáka a také propojení divadelního umění a hudby. Díky této myšlence se v rámci festivalu uskutečnily premiéry významných operních děl, ale i drobných hudebních šperků, které jsou jen zřídka uváděny ve velkých operních domech. Dnes patří k největším českým hudebním festivalům pořádaným pod širým nebem.

Festiwal "Janáčkovy Hukvaldy"

Międzynarodowy Festiwal Muzyczny "Janáčkovy Hukvaldy" święcił już swoje 20-te urodziny, prezentując dwadzieścia koncertów i sztuk teatralnych. Odbywa się on co roku w miesiącach letnich, pod gołym niebem, na terenach zamku i okolicy.

Pierwszy festiwal, w którym wzięli udział artyści i muzycy z Czech oraz innych krajów, odbył się w 1994 roku z okazji 140 rocznicy urodzin Leoša Janáčka. Główną ideą twórców festiwalu było umożliwienie zaprezentowania przez sławnych artystów swoich utworów oraz budowanie interakcji między teatrem i muzyką. Wykonywano więc zarówno monumentalne utwory operowe, jak i skromne muzyczne perełki. Obecnie festiwal jest częścią największego czeskiego festiwalu muzycznego pod gołym niebem.

The Festival of Janáčkovy Hukvaldy

The International Music Festival of Janáčkovy Hukvaldy has completed the twentieth year of its existence with twenty concert and theatre productions. It is annually held in summer months, the performances are mostly open-air in the area of the castle and the adjacent game enclosure.

The first year of the festival presenting quality artistic bodies as well as musicians from the Czech Republic and foreign countries took place in 1994 on the occasion of Leoš Janáček´s 140th birthday anniversary. The initial idea of its founders was a presentation of their famous native´s artworks and an intercommunication of the theatre and music. First night performances of significant operas as well as tiny music jewels, scarcely played in great opera houses, were performed there within the festival under this idea. The festival currently belongs to the largest Czech open-air music festivals.

Partneři projektu:

Region Beskydy

Zájmové sdružení
právnických osob
Náměstí Svobody 6
738 02 Frýdek-Místek
Česká republika

Tel: +420 739 203 934
e-mail: valaskova.dagmar@beskydy-info.cz
www.regionbeskydy.cz

Stowarzyszenie „Region Beskidy”

Ul. Widok 18/1-3
43-300 Bielsko-Biała
Polska

Tel: 0048 33 488 89 20
Fax: 0048 33 488 89 30
e-mail: biuro@euroregion-beskidy.pl
www.euroregion-beskidy.pl

Beskydské informační centrum

Frýdek-Místek:

Náměstí Svobody 6
Tel.: +420 558 646 888
info@beskydy-info.cz

Zámecké náměstí 1257
Tel.: +420 558 438 391
info@beskydy-info.cz

Frýdlant nad Ostravicí:

Hlavní 308
Tel.: +420 558 676 909
info@beskydy-info.cz
www.beskydy.com

Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice

Městský úřad Brušperk
K Náměstí 22
739 44 Brušperk

tel: +420 558 668 119
fax: +420 558 668 175
oustaraves@stara-ves.cz

Starostwo Powiatowe w Suchej Beskidzkiej

34-200 Sucha Beskidzka
ul. Mickiewicza 19

tel. centr. 33 875 7800
www.powiatsuski.pl

Punkty informacji turystycznej na terenie powiatu suskiego:

Punkt Informacji Turystycznej
Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej
ul. Zamkowa 1
34-200 Sucha Beskidzka

tel. 33 874 26 05 wew.21
it@sucha-beskidzka.pl

Informacja Turystyczna
Babiogórskie Centrum Kultury
w Zawoi
34-222 Zawoja

tel. 33 877 50 66
e-mail: bck@zawoja.pl

Punkt Informacji Turystycznej
Urząd Gminy Stryszawa
Stryszawa 17
34-205 Stryszawa

tel. 33 876 77 30
paulinak@stryszawa.pl

Punkt Informacji Turystycznej w Jordanowie
Miejski Ośrodek Kultury
ul. Rynek 2
34-240 Jordanów

tel. 18 26 75 156
mok.promocja@jordanow.pl

Na terenie powiatu suskiego działa sieć podbabiogórskich infokiosków it. W każdej z gmin powiatu zlokalizowany jest jeden infokiosk. Działający w sieci portal informacyjny można znaleźć pod adresem: www.visit.powiatsuski.pl